

mag. Ksenija Klampfer, ministrica
Ministrstvo za digitalno preobrazbo
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana

V Ljubljani, 23. julija 2025

ZADEVA: Poziv k odgovornemu in etičnemu izvajanju strokovnega dialoga z nevladnimi organizacijami

Spoštovana mag. Ksenija Klampfer, ministrica za digitalno preobrazbo,

Dne 16. julija 2025 je v skladu z zaključki predhodnega sestanka na politični ravni med nevladnimi organizacijami in Ministrstvom za digitalno preobrazbo potekal sestanek na vsebinski ravni na temo poročila Evropske komisije o doseganju ciljev digitalnega desetletja za Slovenijo, spodbujanju rabe odprtokodnih rešitev v družbi in javni upravi s ciljem krepitve digitalnih pravic in načel, neizvajanja ukrepov za krepitev zaupanja javnosti v umetno inteligenco iz naslova nacionalnega programa in napredka pri naslavljanju večletne problematike neizvajanja zakonodaje, ki se nanaša na financiranje nevladnih organizacij na področju digitalne preobrazbe.

V uvodnem neformalnem delu sestanka je bila s strani Ministrstva za digitalno preobrazbo podana informacija, da je bila na mednarodni konferenci s strani predstavnika Inštituta za elektronsko participacijo¹ izrečena trditev v povezavi z vami kot ministrico za digitalno preobrazbo, ki vas je predstavljala v nekorektni luči in da ste bili na podlagi te informacije neprijetno presenečeni glede na zaključke predhodnega sestanka z nevladnimi organizacijami na politični ravni.

V skladu z neformalnim dogovorom s sestanka na vsebinski ravni vas obveščamo, da na mednarodni znanstveni konferenci ni bila podana nikakršna trditev, ki bi se nanašala na vas kot ministrico za digitalno preobrazbo. Kot dokazilo podajamo v prilogi zapis nagovora (keynote), ki ga je predstavnik Inštituta za elektronsko participacijo kot vabljeni strokovnjak predstavil na znanstveni konferenci na povabilo organizacijskega odbora.

1 Zavod Inštitut za elektronsko participacijo je nevladna organizacija s statusom delovanja v javnem interesu na področju razvoja informacijske družbe ter polnopravna članica nacionalnih, evropskih in mednarodnih mrež nevladnih organizacij <https://www.inepa.si/>.

Na sestanku podana informacija s strani Ministrstva za digitalno preobrazbo, da je bila na mednarodni konferenci s strani predstavnika Inštituta za elektronsko participacijo izrečena trditev v povezavi z vami kot ministrico za digitalno preobrazbo, je zato napačna in neresnična.

Poleg tega vas želimo obvesti, da so bile v uvodnem neformalnem delu sestanka na vsebinski ravni s strani Ministrstva za digitalno preobrazbo podane enostranske in nepreverjene trditve glede komunikacije v povezavi s terminom izvedbe sestanka na vsebinski ravni. S strani ministrstva je bilo podano tudi neargumentirano osebno stališče, da se nevladne organizacije ne držijo dogovorov sestankov, kar lahko vpliva na naslavljanje problematike preteklega in prihodnjega nefinanciranja nevladnih organizacij.

V luči načina komunikacije in vsebin, ki so bile s strani Ministrstva za digitalno preobrazbo podane nevladnim organizacijam v uvodnega dela sestanka, ki je potekal dne 16. julija, vam kot ministrici za digitalno preobrazbo podajamo s strani Inštituta za elektronsko participacijo protest in ugovor zoper tovrstne neformalne pritiske ministrstva na nevladne organizacije.

Takšen način komunikacije s strani ministrstva spodkopava avtonomno in neodvisno vlogo nevladnih organizacij kot deležnika na področju digitalne preobrazbe ter otežuje izvajanje strokovnega dialoga v skladu z načeli deliberacije. Prav tako zrcali nepripravljenost Ministrstva za digitalno preobrazbo, da v večji meri upošteva na strokovnih argumentih utemeljene pobude in predloge nevladnih organizacij, ki so podane s ciljem prispevati k boljši javni politiki in izvajanju ukrepov na področju digitalne vključenosti. Na sistemske in dolgotrajne izzive na področju digitalne vključenosti države Slovenije ponovno opozarja tudi letošnje Poročilo Evropske komisije o doseganju ciljev digitalnega desetletja².

Izvajanje uvodnega dela sestanka s strani Ministrstva za digitalno preobrazbo zato ocenjujemo za nekorektnega, ker se je ministrstvo spustilo na osebni nivo komunikacije (ad personam) namesto, da bi razpravljalo o stvari (ad rem). Rezultat takšnega načina komuniciranja je bil neproduktivno porabljen razpoložljiv čas, ki bi moral biti namenjen predhodno dogovorjenim vsebinskim točkam dnevnega reda.

Kot ministrico za digitalno preobrazbo vas v luči navedenega pozivamo k zagotovitvi pogojev za odgovorno in korektno izvajanje strokovnega dialoga z nevladnimi organizacijami, ki bo v skladu z načeli deliberacije temeljil na argumentirani vsebinski razpravi, izmenjavi stališč in iskanju rešitev na področju digitalne vključenosti, ne pa na osebnih stališčih in zasebnih mnenjih posameznih predstavnikov ministrstva o delu, aktivnostih in prizadevanjih nevladnih organizacij.

Konkretno pričakujemo, da bodo na sestankih z nevladnimi organizacijami prisotni funkcionarji Ministrstva za digitalno preobrazbo delovali in komunicirali v skladu z načeli Etičnega kodeksa funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih³ (zakonitost in častnost, krepitev ugleda in

2 V poročilu je med drugimi razvidna ugotovitev Evropske komisije, da posodobljen nacionalni načrt Slovenije v skladu s prednostnimi nalogami ne obravnava v zadostni meri izzivov države in ni v celoti usklajen z njenimi zelo ambicioznimi nacionalnimi cilji, zlasti na področjih osnovnih in naprednih digitalnih veščin. Evropska komisija v povezavi s slednjim v spremnih dokumentih k nacionalnemu poročilu opozarja na manjko sistematične ocene učinka ter dokazov o dolgoročnem napredku in trajnosti rezultatov. Prav tako izpostavlja precej omejeno aktivnost Slovenije pri izvajanju evropske Deklaracije o digitalnih pravicah in načelih. Vir: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-decade-2025-country-reports>.

3 Vir: <https://www.kpk-rs.si/storage/uploads/76bade7c-1f28-4717-93f2-99668d0ff38a/Eti%C4%8Dni-kodeks-funkcionarjev-v-Vladi-Republike-Slovenije-in-ministrstvih.pdf>.

demokratski dialog, krepitev zaupanja javnosti).

Prav tako pričakujemo, da bodo javni uslužbenci Ministrstva za digitalno preobrazbo v neposredni ali posredni komunikaciji v povezavi z nevladnimi organizacijami in njihovimi predstavniki delovali v skladu z načeli Zakona o javnih uslužbencih⁴ (načela strokovnosti, častnega ravnanja in odgovornosti za rezultate) ter Kodeksom etike javnih uslužbencev v državnih organih in upravah lokalnih skupnosti⁵ in Kodeksom ravnanja javnih uslužbencev⁶.

Podana pričakovanja utemeljujemo z ugotovitvami raziskave OECD o zaupanju v Sloveniji⁷, ki ugotavlja, da ljudje v Sloveniji v primerjavi s povprečjem OECD izkazujejo nižjo stopnjo zaupanja v javne institucije. Le 28 % Slovencev ima visoko ali zmerno visoko zaupanje v nacionalno vlado, medtem ko je v OECD takšnih 39 %. V Sloveniji le 29 % državljanov verjame, da vlada pri sprejemanju odločitev uporablja najboljše razpoložljive dokaze, medtem ko je povprečje OECD 41 %. Nizko je tudi zaupanje v integriteto javnih uradnikov, poleg tega le 15 % Slovencev meni, da imajo vpliv na delovanje vlade.

V povezavi z ugotovitvami raziskave OECD vas želimo kot pristojno ministrico napotiti na naslednje zaključke analize sodelovanja med nevladnimi organizacijami (NVO) in Ministrstvom za digitalno preobrazbo (Brezovar, 2024, str. 224⁸):

- skupna povprečna ocena stopnje sodelovanja, kot jo vidijo NVO, je med nizko in srednjo;
- ocenjena stopnja upoštevanja različnih predlogov NVO na strani oblikovalcev politik je prav tako med nizko in srednjo;
- glede na sorazmerno slabo ocenjeno sodelovanje med NVO, ki delujejo na področju razvoja informacijske družbe, in odločevalci, bi morali za dvig ocen v prihodnosti sprejeti resne korake v smeri boljšega sodelovanja z deležniki, ki bi temeljilo na soočenju argumentov med NVO in oblikovalci politik, ne pa na merjenju mišic, ignoranci in na argumentu moči.

Da v primeru Ministrstva za digitalno preobrazbo ne gre za osamljen primer, potrjuje razvojno poročilo UMAR o kakovosti življenja v Sloveniji⁹, ki izpostavlja nekatere pomanjkljivosti in neizkoriščene priložnosti za učinkovitejše usklajevanje razvojnih politik z vidika vključevanja javnosti v različne stopnje priprave ter spremljanje politik in predpisov.

Naslednji sestanek na vsebinski ravni med nevladnimi organizacijami in Ministrstvom za digitalno preobrazbo bo v skladu z dogovorom potekal v prvi polovici meseca oktobra po objavi podatkov Statističnega urada RS o razvoju digitalne družbe v 2025, ki se bodo nanašali na digitalne veščine. Vsebina sestanka bo namenjena tudi problematiki digitalne dostopnosti.

Pričakujemo, da bosta komunikacijski proces in strokovni dialog na naslednjem sestanku na

4 Vir: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO3177>.

5 Vir: <https://www.kpk-rs.si/storage/uploads/333f9047-c29a-43f3-9f76-de9bb12556c8/Kodeks-etike-javnih-uslu%C5%Bebencev-v-dr%C5%Beavnih-organih-in-upravah-lokalnih-skupnosti.pdf>.

6 Vir: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=DRUG1022>.

7 Vir: https://www.oecd.org/en/publications/lessons-from-the-2023-oecd-trust-survey-in-slovenia_261ac7b2-en.html.

8 Vir: Brezovar, Nejc. Participacija in vpliv NVO na politike digitalne preobrazbe družbe. V: Aristovnik, Aleksander (ur.), Kovač, Polonca (ur.), Jukić, Tina (ur.). Digitalna preobrazba javne uprave v teoriji in praksi = Digital transformation of public administration in theory and practice. 1. izd. Ljubljana: Fakulteta za upravo, 2024. Str. 213-225, 368. Upravna misel.

9 Vir: https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/razvoj_slovenije/2025/slovenski/POR_2025.pdf.

vsebinski ravni med nevladnimi organizacijami in predstavniki Ministrstva digitalno preobrazbo potekala v skladu z načeli deliberacije, Smernicami Vlade RS za sodelovanje z nevladnimi organizacijami ter zakoni in etičnimi kodeksi, ki veljajo za funkcionarje in javne uslužbence.

Prepričani smo, da bo upoštevanje pričujočega poziva, predvsem pa omenjene zakonodaje in etičnih kodeksov s strani Ministrstva za digitalno preobrazbo prispevalo k boljšemu sodelovanju med nevladnimi organizacijami in ministrstvom.

S spoštovanjem,

mag. Simon Delakorda, direktor
Zavod Inštitut za elektronsko participacijo
Povšetova ulica 37
1000 Ljubljana

Priloga št. 1: Besedilo nagovora »*Digital humanism: lost in translation?*« (odt)

Objava na spletu:

- spletna stran <https://www.inepa.si>